

Täytä lomake huolellisesti, puutteellisesti täytettyjä hakemuksia ei käsitellä. Vastaa hakemuslomakkeen kohtiin tiivistä ja täsmällisesti. Käytä vastaukseen kussakin kohdassa maksimissaan 1 000 merkkiä.

Rahoituksen hakija

Hakijan nimi/Hankkeen hallinnoija (yritys/virasto/tms.):

Palvelukeskus Helsinki (Helsingin kaupungin palvelukeskus –liikelaitos)

Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi:

Vegaaniruokakokeilu päiväkodeissa (pilottikohteet)

Hankkeen kokonaisaikataulu (kk.vvvv – kk.vvvv):

10.10.2016 – 9.10.2017, kesto 12 kk

	2017	2018	2019
Innovaatorahastosta haettava rahoitus (euroa)	74.615 eur		
Oma rahoitus (euroa)			
Muu rahoitus (euroa)			
Yhteensä (euroa)	74.615 eur		

Hankkeen yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppanit Helsingin kaupungilla:

Varhaiskasvatusvirasto

Muut yhteistyökumppanit:

Yhteistyö Helsingin yliopiston Elintarvike- ja ympäristötieteiden laitoksen kanssa vegaanilasten ravintoaineiden saannin ja ravitsemustilan arvioimiseksi. Yhteistyön käynnistymisen edellytyksenä on tutkimuslupien sekä yliopiston projektirahoituksen saaminen hankkeelle.

Kuvaus hankkeesta www.hel.fi/innovaatorahasto -sivulle

Kaupunginvaltuusto päätti 25.5.2016, että 20 varhaiskasvatusviraston määrittelemässä päiväkodissa tarjotaan kokeilu-
luontoisesti vegaaniruokavaliota vuoden ajan ruokavaliosta aiheutuvien todellisten kustannusten selvittämiseksi.

Ainoastaan kasvikunnan tuotteita sisältävään ruokavalioon liittyy runsaasti ravitsemuksellisia haasteita kuten riittävä energian, proteiinin, D-vitamiinin ja kalsiumin saanti. Päivähoidossa tarjottavat ateriat kattavat noin 2/3 ravinnonsaannista, mikä asettaa suuren haasteen ruoan ravitsemukselliselle laadulle. Sopimattomia tuotteita ei voi jättää pois, vaan ne tulee korvata ravitsemuksellisesti vastaavilla tuotteilla sekä lounaalla että aamu- ja välipalalla. Tämä edellyttää uusia reseptejä ja ruokavalioon laadittua omaa ruokalistaa.

Alkuvuodesta 2016 päivähoidossa tehtiin kysely ja vastanneissa toimipaikoissa vegaaniruokavaliota noudatti 29 lasta. Vegaaniruokavaliota noudattavien henkilöiden määrä näyttäisi lisääntyvän ja hankkeessa saadaan osaamista myös muiden mahdollisten asiakasryhmien tarpeisiin. Myös vegaaniruoan tuotantotapaa voidaan arvioida hankkeen yhtey-

dessä. Vegaaniruoan suosio ja myynnin kasvu on lisääntynyt vuoden 2016 aikana. Hanke tukee osaltaan myös Helsingin ruokakulttuuristrategiaa. Hankkeen loppuvaiheessa hankkeesta tehdään selvitys, joka painottuu kokeilun kustannuksiin, mutta myös toteuttamisen tapaan ja haasteisiin.

Kuvaus hankkeen keskeisestä sisällöstä

Hankkeen kolme tärkeintä tavoitetta:

1. Selvitetään päivähoitossa vegaaniruokavalion toteuttamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset ja tältä pohjalta Helsingin kaupunki tekee päätöksen vegaaniruokan tarjoamisesta päiväkodeissa
2. Luodaan toimiva malli ja ohjeistus täysipainoisen vegaaniruokavalion koostamiseen ja tarjoamiseen päivähoitossa.
3. Mahdollistetaan vegaaniruokavalion tarjoaminen halukkaille perheille pilottiin valituissa päiväkodeissa

Kuvaa lyhyesti mitä hankkeessa tehdään:

Hankkeessa tarjotaan vegaaniruokaa niiden perheiden lapsille, jotka ilmoittavat haluavansa vegaaniruokaa. Palvelukeskus Helsingin toimesta selvitetään ruokavalioon sopivat tuotteet hankintakanavineen sekä suunnitellaan monipuoliset reseptit ja ruokalistat huomioiden teemat ja juhlapyhät. Ruokavalio edellyttää keittiö- sekä kasvatushenkilökunnan ohjeistusta ja koulutusta. Kustannuksia seurataan mm. henkilöstökulujen, raaka-ainekustannusten ja ruoanvalmistus- ja ruokailuprosessin eri vaiheessa tapahtuvan hävikin osalta.

Mitkä asiat hankkeessa luovat elinkeinoperustaa?

Hanke auttaa osaltaan Helsingin kaupungin edelläkävijä-profiilin luomisessa ja monipuolisten palveluiden rakentamisessa kaupunkilaisille ja tässä erityisesti päiväkotiruokailussa. Vegaaniruokavalion suosion uskotaan kasvavan lähivuosina.

Mitkä asiat hankkeessa luovat osaamisperustaa?

Kehitetään uutta ravitsemuksellista täysipainoista reseptiikkaa vegaaniruokavalioon. Tämä lisää Helsingin kaupungin palveluiden ja erityisesti ruokapalveluiden osaamista ja monipuolisuutta. Hanke luo ainutlaatuista, tämän päivän kaupungin ja julkisen toimijan roolia, joka pystyy huomioimaan ajan muuttumisen ja erilaiset tavat ja vaatimukset ruokailun suhteen.

Mitkä hankkeen osiot ovat innovatiivisia ja uusia tai uutta luovia?

Vegaaniruokan tuominen osaksi julkista palvelua laajassa mittakaavassa on uutta. Tässä siihen liitetään vahva ravitsemuksellinen lähestymistapa sekä kustannusten hallinta aikana, jolloin kustannusten hallinta on monessa suhteessa kriittistä. Valtakunnan tasolla ei ole tietoa vegaaniruokavalion toteuttamisen todellisista kustannuksista ja hanke tuo siltä osin laajemminkin hyödynnettävää tietoa. Tietoa on mahdollista hyödyntää myös yksilöllisten erityisruokavalioiden kustannusten arvioimisessa ja hinnoittelussa.

Kuvaa lyhyesti hankkeen taustalla oleva ongelma, joka hankkeessa halutaan ratkaista:

Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vegaaniruokan tarjoamisen kustannuksista ei ole luotettavaa tietoa. Kokeilun avulla halutaan selvittää kokonaiskustannukset, joihin vaikuttavat kehitystyö, raaka-aineiden hankinta, logistiikka, jakelu ja tarjoaminen paikan päällä päiväkodeissa.

Nimeä ja kuvaa samaan teemaan liittyviä muita hankkeita:

Valtakunnan tasolla ei ole samasta aihepiiristä tehtyjä selvityksiä, hankkeita tai kokeiluja, joista olisi saatavilla luotettavaa tietoa.

Kuvaus hankkeen kulusta ja tuotoksista tarkemmin

Hankkeen toimenpiteet vaiheittain	Vaiheen tuotokset	Vaiheen ajoitus (kk)	Vaiheen kustannus (€)
vaihe 1: Ruokalistan ja reseptien suunnittelu ja ylläpito	Reseptiikka, ruokalistat, toteuttamisen tavat	Syksy 2016 – (15 kk)	12.500 eur
vaihe 2: Ruokavalion toteutus päivähoitossa		10.10. 2016 alkaen (12 kk)	62.115 eur
vaihe 3: Kustannusten arviointi		Kevät 2017	
Vaihe 4: Ruokalistan ja tuotantotavan sopivuuden arviointi		Kevät 2017 (1 kk)	
...			

Mitkä ovat hankkeen hyödyt hakijan kannalta? Miten hanke hyödyntää kaupunkia ja kuntalaisia?

- Palvelukeskus Helsingin osaaminen vegaaniruokavalion toteuttajana kasvaa ja mahdollistaa osaamisen laajentamisen myös muihin mahdollisiin asiakasryhmiin kuten kouluruokailuun.
- Päätäjät saavat todellista tietoa pienelle asiakasryhmälle räätälöidystä palvelusta.
- Kaupunkilaisten palvelutaso paranee mikäli kokeilusta tulee käytäntö

Nimeä hankkeelle 2–4 tavoitteiden toteutumisen seurantamittaria. Mikä taho mittareita seuraa?

Kustannusseuranta (henkilöstökulut, raaka-aineet, hävikki prosessin eri vaiheissa) tapahtuu Palvelukeskus Helsingin toimesta.
Ruokalistalle valittujen tuotteiden sopivuutta ja maistuvuutta selvitetään kasvatushenkilöstölle suunnatulla kyselyllä. Kysely laaditaan yhteistyössä varhaiskasvatusviraston ja Palvelukeskus Helsingin toimesta.

Tunnista kolme suurinta riskitekijää, jotka saattaisivat estää hankkeen tavoitteiden toteutumista.

Miten riskejä voidaan vähentää?

Kustannusten raportointi ja yksiselitteisyys, hankkeen läpinäkyvyys yhdessä kumppaneiden kanssa, saatujen tulosten mahdollinen tulkinnanvaraisuus.

Miten hankkeen loputtua tuotokset viedään käytäntöön ja miten toiminta resursoidaan?

Hankkeen loputtua kaupunginvaltuusto päättää kustannus selvityksen pohjalta jatkon. Hanke selvittää suunnan sille tuleeko vegaaniruokien tarjoamisesta pysyvä käytäntö Helsingissä.

Mitkä digitaaliset tuotokset julkaistaan avoimena datana ja missä (esim. Helsinki Region Infosharessa (HRI)) hankkeen päätyttyä?

Kehitystyön kustannukset ja toteuttamisen kustannukset julkistetaan kumppaneiden kesken, jonka jälkeen kustannukset raportoidaan kaupunginvaltuustolle ja sitä kautta asia tulee laajasti julkisuuteen.

Mitkä digitaaliset tuotokset jäävät julkaisematta avoimena datana ja onko tästä erikseen sovittu hankkeeseen sitoutuneen Helsingin kaupungin hallintokunnan kanssa (yhteyshenkilö kerrottava)?

Rahoituksen hakijan tiedot

Y-tunnus: 0201256-6

Palvelukeskus Helsinki

Toimipaikka (osoite ja postinumero):

Palvelukeskus Helsinki

Pakkalantie 30, 01530 Vantaa / Elimäenkatu 15, 00510 Helsinki

Yhteyshenkilön nimi (hankkeen hankepäällikkö/vastuuhenkilö):

Tarja Heikkinen (projektipäällikkö)

Yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti):

puh. 050-3573902, tarja.heikkinen@hel.fi

Pankkiyhteys ja tilinumero:

Sisältävätkö hakemus tai liitteet liike- tai ammattisalaisuuksia? Jos sisältävät, niin miltä osin?

Hankkeen organisointi

Johtoryhmän kokoonpano: Yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa: Talouspäälikkö Armi Vaden, varhaiskasvatusvirasto Ruokapalveluvastaava Erja Suokas, varhaiskasvatusvirasto Projektipäälikkö Tarja Heikkinen, Palvelukeskus Helsinki Yksikönjohtaja Anne Koskinen, monipalvelut, Palvelukeskus Helsinki Yksikönjohtaja Mikael Neuvonen, asiakkuudet, Palvelukeskus Helsinki
Projektiryhmän kokoonpano (omat työntekijät/hankeeseen käytettävä työaika kk/hlö sekä ostopalvelut): Projektipäälikkö Tarja Heikkinen, Palvelukeskus Helsinki Ruokapalveluvastaava Erja Suokas, varhaiskasvatusvirasto Tuotekehitys, suunnittelija Maarit Ojaluoma, Palvelukeskus Helsinki / tuotekehitys Alueohjaaja Camilla Kiiski, Palvelukeskus Helsinki / monipalvelut Alueohjaaja Mari Ekström, Palvelukeskus Helsinki / monipalvelut
Hankkeen hyväksyjä (virastopäälikkö) ja hyväksymispäivämäärä (koskee vain virastoja ja tytäryhteisöjä): Toimitusjohtaja Antti Värtelä, Palvelukeskus Helsinki 30.8.2016

Hankkeen yhteistyökumppaniin liittyvät tiedot (ei koske virastoja ja tytäryhteisöjä)

Hankeeseen sitoutunut Helsingin kaupungin virasto tai tytäryhteisö: Varhaiskasvatusvirasto, palvelun tilaaja ja tarjoaja
Sitoutumispäätöksen tekijä ja päivämäärä: Ruokapalveluvastaava Erja Suokas 30.8.2016
Yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti): Erja Suokas, puh. 050-3458164, erja.suokas@hel.fi
Millä tavalla yhteistyökumppani sitoutuu hankeeseen (euroa/työmäärä/johtoryhmän jäsenyys)? Yhteistyökumppani on sitoutunut olemaan hankkeen vaiheissa mukana projektiryhmässä ja ohjausryhmässä sekä tarjoamaan kehitettyä tuotetta ruokailupalveluissaan kokeilun ajan. Jatkoa arvioidaan kokeilun toteuttamisen jälkeen.
Miten hanke tukee kumppanin ja kaupungin strategisia tavoitteita ja linjauksia tai olemassa olevaa kehitystä? Mitä valmiuksia hankkeen tulosten testaamiseen ja käyttöön ottamiseen organisaatiossa on? Onko resursseja työn ohjaamiseen varattu? Hanke tukee Helsingin nykyistä (2013-2016) strategiaohjelmaa (mm. hyvinvoiva helsinkiläinen, elinvoimainen Helsinki, toimiva Helsinki), mutta erityisen hyvin se tukee Helsinki uudistuu -kokonaisuutta sekä uutta kaupunkibrändiä. Helsinki haluaa toimia luotettavasti, mutta myös luovasti. Hanke sopii Helsingin tulevaisuuden ja vastuullisuuden tavoitteisiin, brändin ytimeen ja visioon: Helsinki tunnetaan ihmisistä, joiden intohimona on merkityksellisten ongelmien ratkaiseminen ja maailman edistyksellisin arki.

Onko yritys saanut valtiontukea tai muuta julkista rahoitusta viimeisen kolmen verovuoden aikana?

Hankkeen rahoitus- ja kustannuserittelyt

Muu rahoittaja/rahoituskanava (nimi):	Myönnetty rahoitus (euroa)	Haettu rahoitus (euroa)	Haettu rahoitus varmistuu (pvm)
-			

Kuluerittely	Kokonaiskustannukset (euroa)	Innovaatorahaston osuus (euroa)
Palkkakulut,	26.950	
joista palkan sivukuluja	10.780	
Matkakulut		
Ostopalvelut,		
joista asiantuntijapalveluita		
Hankinnat/investoinnit,	37.765	
joista koneiden ja laitteiden hankintamenoja	1.200	
Toimisto- ja vuokratkustannukset		
Muut menot	2.400 + 7.500	
Yhteensä	74.615	